

«رەتەنكى كۈن يەلەرنە—جاستار مەن جاس
ۋەسپىرىمىدەرگە ارناغان نىزبەكتى كىتابتار»

اندەرسەن تاشدامالى ەرتە گىلەر ③

ۋلتتار باسپاسى

اندەرسەن تاڭدامالى ەرتە گىلەر

3

ۇلتتار باسپاسى

图书在版编目 (CIP) 数据

安徒生童话故事集. 3 / (丹) 安徒生 (Andersen, H. C.) 著; 叶尔江译. —北京: 民族出版社, 2006. 5 (托起明天的太阳——民文青少年读物丛书)

ISBN 7-105-07711-5

I. 安... II. ①安... ②叶 III. 童话—作品集—丹麦—近代—哈萨克语 (中国少数民族语言) IV. I534.88

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2006) 第 052567 号

安徒生童话故事集. 3

安徒生 (Andersen, H. C.)

编者: 赛力克 孙哈泰

责任编辑: 巴克特拜克

封面设计: 吾要

出版发行: 民族出版社

社 址: 北京市和平里北街 14 号

邮 编: 100013

网 址: <http://www.e56.com.cn>

电 话: 010-64228006

经 销: 各地新华书店

印 刷: 北京艺辉印刷有限公司印刷

开 本: 787 毫米×1092 毫米 1/24

印 张: 5.75 插图印张: 1.25

版 印 次: 2006 年 6 月第 1 版 2006 年 6 月北京第 1 次印刷

印 数: 0001—3000 册

定 价: 9.50 元

باسپاغا داينداعان: سەرىك سۇڭخاتاي
جاۋاپتى رەداكتورى: باقىتبەك توقتاسىن ۇلى
مۇقاباسىن جوبالاعان: ۇياۋ

اندەرسەن تاڭدايمالى مرتەگىلەر (3)
ح . ك اندەرسەن

باسپ تاراتۇشى: ۇلتتار باسپاسى
*اندەرسەن: بىيجىڭ شەخسى قالا رايونى خېيىڭلى سولتۇستەك كوئىسى 14- ۇلا
پوچتا نومۇرى: 100013
تەلەفون نومۇرى: 010-64228006

تور بەگەتى: <http://www.e56.com.cn>

باسپا زاۋۇتى: يەنۇي باسپا زاۋۇتىدا باسلىدى
ساڭۇشى ورنى: شىنخۇا كىتاب دۇكەنلەرنىدە ساتىلادى

ولشەمى: 787 مىللىمەتر × 1092 مىللىمەتر . 24 فېرمات

باسپا تابىسى: 5.75 سۇرەتتى باسپا تابىسى : 1.25

باسپاسى: 2006- جىلى ماۋسەم *بىرىنشى باسپاسى

باسلۇى: 2006- جىلى ماۋسەم ، بىيجىڭ ، 1- باسلىۋى

تارالمى: 3000—0001

بەغلى: 9.50 يۈەن

جالىن باسپاسى، شاڭخاي خالىق اسمونەر باسپاسى، يىلىن باسپاسى، جىلىن فوتوسۇرەت جانە ۇنىشى باسپاسى قاتارلى باسپالاردان اندەرسەن

تۇرالى شىققان كىتاپلاردى پايدالاندىق .

باسپادان

جاستار مەن جاس وسپىرىمدەر—وتانىمىزدىكى بولاشى . ۇلتتاردىكى دامۇي مەن العا باسۇ ءۇمىتى از ۇلت جاستارى مەن جاس وسپىرىمدەرىنىڭ اقاۋسىز ەسەيىپ-ەرەتۈنە بايلانستى . جاپپاي دوڭگەلك داۋلەتتى قوعام قۇرۇ ، جۇڭخۇا ۇلتتارىنىڭ ۇلى كوركەيىپ-گۈلدەنۈن جۈزەگە اسرۇ ساپارىندا ەلىمىز ۇلى مۇراتتى ، وسكەلك ءمورالدى ، ءبىلىمدى قادىرلەيتىن ، مول ءبىلىمدى ، جان-جاقتىلى جەتلىگەن ، جاڭالىق جاراتۇعا باتىل ، قاجىماس قاجىرلى ، بەلسەنە العا ۇمتلاتىن ءار ۇلت دارىندىلارىنىڭ زاپاس قوسىنى مەن ستەرىنىڭ ءزباسارلارىن قاجەت ەتەدى .

”كىتاپ—ادامزات العا باسۇنىڭ باسپالدىعى“ . از ۇلت جاستارى مەن جاس وسپىرىمدەرىنىڭ ەسەيىپ-ەرەتۈي ، العا باسۇي ءماندى دە ماعىنالى وقىپ ۇيرەنۋەن قول ۇزە المايدى . قالىڭ از ۇلت جاستارى مەن جاس وسپىرىمدەرىنىڭ علمى بىلىمدەردى ۇيرەنۋ ، يدەيالىق-ءمورال ساپاسىن جوعارىلاتۇ ، رۇحانى مادەنيەت تۇرمىسىن بايىتۇ قاجەتتىن قاناعاتتاندىرۇ ءۇشىن ءبىز جاستار مەن جاس وسپىرىمدەرگە ارىنالعان تىزبەكتى كىتاپتاردى موڭغۇل ، زاڭزۇ ، ۇيعۇر ، قازاق ، چاۋشيان تىلدەرىندە باسپادان شىعارىپ وتىرمىز . يدەيالىق-ءمورال ، علمى ءبىلىم ، ادەبيەت-كوركەمونەر ، مادەنيەت ، وقۇ-عارتۇ ، تارىخىي ءبىلىم ، زاڭدى جالپىلاستىرۇ تارىبەسى ، قوعامدىق ءومىر قاتارلى ءارقايسى جاقتارعا ساياتىن بۇل تىزبەكتى كىتاپتارعا «ەرتەڭگى كۇن يەلەرىنە—جاستار مەن جاس وسپىرىمدەر-گە ارىنالعان تىزبەكتى كىتاپتار» دەگەن ورتاق ات قويدىق . بۇل كىتاپتار 11.بەسىجىلدىق پىلان كەزىندە ارت-ارتىنان جارىق كورمەكشى .

بۇل كىتاپتار از ۇلت جاستارى مەن جاس وسپىرىمدەرىنىڭ وزىنە ءتان ەرەكشەلىكتەرى مەن قاجەتسىنۋىن كوزدە ۇستاي وتىرىپ ، اخبارات ، باسپا ءسوز باس مەكەمەسى تانىستىرعان ، جاستار مەن جاس وسپىرىمدەرگە باعىتتالغان ءجۈز ءتۇرلى كىتاپتان نەمەسە ءار ۇلتتىڭ جەتكىنشەكتەرىنە ارىنالعان ءداستۇرلى ، ۇزدىك ءتول تۇنىدىلارى مەن باسقا دا باسىلمىداردان جارىق كورگەن ، جاستار مەن جاس وسپىرىمدەرگە اۋاداي قاجەت ۇزدىك تۇنىدىلاردى نەگىز ەتىپ ، سارالاپ قۇراستىرىلعان جانە اۋدارىلعان . مۇندا مازمۇنى باي بىلىمدىك سىپاتى مەن قىزىعارلىق سىپاتى تەڭ ، فورماسى اۋان ءتۇرلى ، ۇنىقتى ، تىلگە جەڭىل بولۇنا ءمان بەرىلدى . از ۇلت جاستارى مەن جاس ءوسپىرىم بالالاردىڭ وقىپ تارىبە اۋىنا ، ساپاسىنىڭ جوعارىلاۋىنا جانە داۋىرمەن بىرگە العا باسپ ەسەيىپ-ەر-جەتۈنە پايدالى بولسا ەكەن دەگەن تىلەك ايتامىز .

ۇلتتار باسپاسى ، 2006-ءساۋىر

مازمۇنى

- 1..... باقتاشى قىز بەن بەش تازالاۋشى
- 8..... تەبەن يىنە
- 14..... كۈلەڭكە
- 33..... ەسكى ۇي
- 46..... شىرپى ساتقان قىز
- 50..... باقىتتى سەميا
- 56..... ەبىر انانىڭ ەمىرى
- 65..... جاعا
- 69..... ايۋبادام اناسى
- 81..... جىل شەجىرەسى
- 95..... قورعان دۋالىنان قاراغاندا
- 97..... شىنايى شىندىق
- 101..... ۇي اۋلىيەسى
- 107..... ”ايمىرماشلىعى بار- عوي“
- 113..... شۇجىق سىتىگىنەن پىسىرىلگەن سورپا

باقتاشى قىز بەن پەش تازالاۋشى

سەز بەتتەن تۇتاس جاپىراق بەن گۈلدىڭ سۆزەتى جانە ار تۇرلى ويۇلار سالغىنان، ۋىزى
ابدەن قارايمىپ كەتكەن باياعىنىڭ كادىمگى ەكى كەبەجەسىن كورىپ پە دەڭىزغا؟ ۇلكەن اجەدەن
مۇزاعا قالغان ەدال وسىندا كەبەجە بولمەنىڭ شىندە تۇر. بەتى تولغان ورنەك — راۋشان،
قىزعالداق گۈلدەرمەن، تاغى باسقا نەشە تۇرلى ويۇلارمەن بەزەندىرىلگەن. ارا — اراسىندا
بۇتاق ۋىزىدى ەلىكتىڭ باسى كورىنەدى، ال ەدال ورتاسىنا تۇتاس ادام بەينەسى ويىپ
سالغىنان. ۋىسى اقسىيىپ، بەت — اۋزى تىجىرايعان ەرسى تۇرى كىسىنىڭ كۈلكىسىن
كەلتىرەدى. توبەسىندە كىشكەنە ۋىزى بار، ۇزىن ساقال، ەشكى اياق. بالالارنى وبەر —
ۋىتەر — گەنەرال — ادمىرال — سەرجانت — ەشكى اياق دەيتىن. ايتىپ شەۋدىڭ ۋىزى وڭاي
ەمەس. ال مۇنداي اناقتى ەكىنىڭ ۋىزى الا بەرمەيدى، ەسەسىنە بۇل بەينەنى ويىپ سالۋ
وڭايغا تۇسپەگەن. ۋىراق، ايتەۋىر، ويىپ سالغان. ەشكى اياقتىڭ ەكى كوزى اينا استىندا
ستولدا، ال ونىڭ ۇستىندە — فارفوردان جاسالغان ۋاپ — ادەمى باقتاشى قىز تۇر. اياغىندا —
التىن جالاتقان كەبەس، ۋىسال شولاقتاۋ كويلەگىنە القىزىل راۋشان گۈلىن قاداغان، باسىندا
— التىن قالپاق، قولىندا — باقتاشىنىڭ قۇرغى. ۋىزىپ اۋىزغا سالغانداي! ال قاسىندا
كومىردەي قاپ — قارا پەش تازالاۋشى، ۋىبىراق ول دا فارفوردان جاسالغان جانە بارلىق
فارفوردان جاسالغان شاعىن مۇسىندەر سەكىلدى، ول دا وزىنشە تاپ — تازا، ۋىسۇپ —
سۇيىكىمدى؛ الايدا پەش تازالاۋشى دەگەن اتى بولماسا، جاساغان ادام ودان ەدال وسى كۇيىندە
حانزادا جاساۋىنا دا بولاتىن ەدى.

پەش تازالاۋشىنىڭ قولىندا باسپالداي بار: ۋىزى لىقىشلى. ال بەتتىنىڭ ۇشى قىزدىردىڭ

بەتى سەكىلدى قىزىمىلىك، مۇنسى، ارىنە، دۇرس ەمەس، بەتى قارا بولۇغا تىس ەدى. ۇزى باقتاشى قىزدىك ەدال قاسىندا تۇر. ەكەۋىن اۋەلدە سولاي قاتار قويغان بولاتىن، سول كۇيىندە بىرگە تۇرىپ قالا بەردى: تۇرىپ، تۇرىپ، اقىرى ۇيلەنىپ الدى: ەكەۋى دە جاس، ەكەۋى دە تالدىرماش، ەكەۋى دە فارفوردان جاسالغان، قىسقىسى، ەبىر - بىرىنە تەك ەدى.

ولاردىك قاستارىندا تاغى ەبىر قۇرشاق تۇردى، بويى بۇلاردان ۇش ەسەدى ۇلكەن. ول ۇنەمى باسنى يىزەپ تۇراتىن كارى حانزۇ ەدى. ول دا فارفوردان جاسالغان جانە ۇزىن كىشكەنتاي باقتاشى قىزدىك اتاسىمىن دەپ اتايتىن، ەبىراق سونى دالەلدەپ شىعا الماعان بولۇى كەرەك. ول ەنەمەرسىنە ەبىلىگىم جۇرەدى دەپ ەسەپتەيتىن، سول سەبەپتى باقتاشى قىزعا قۇدا تۇسكەن وبەر - ۇنتەر - گەنەرال - ادمىرال - سەرجانت - ەشكى اياققا كەلسىم بىلدىرگەندەي باسنى يىزەدى.

— مىناۋ دەگەن كۇيەۋىك بولادى ەندى! — دەدى قارت حانزۇ باقتاشى قىزعا. — مەنىكە وبىمىشا سول قىزىل اعاشتان جاسالغان! ول سەنى وبەر - ۇنتەر - گەنەرال - ادمىرال - سەرجانتتىك ايلى ەتىپ شىعارادى! ونىكە قۇبىيا جاشىكتەرىن بىلاي قويغاندا، تۇتاس ەبىر كەبەجە كۇمىسى بار!

— قاراغى كەبەجە شىنە مەنىكە بارىم كەلمەيدى! — دەدى باقتاشى قىز. — ونىكە ون ەبىر فارفور ايلى بار كورىنەدى.

— ال سەن ون ەكىنشى ايلى بولاسىك، — دەدى حانزۇ. — تۇندە ەسكى كەبەجە سىقىرلاغان كەزدە، ەبىز سەندەردىك تويلارىگدى جاسايمىز. جاساماسام، حانزۇ بولماي كەتەيىن! ول سونى ايتىپ باسنى يىزەدى دە، دەرەۋ ۇيىقتاپ كەتتى.

باقتاشى قىز كوزىنىك جاسىن توگىمىپ، ۇزىنىك سۇيىكتى سەرىگى — بەش تازالاۋشىعا

قارادى.

— بار تىلەگىم، — دەدى — قاشايىقىشى باسىمىز اۋعان جاققا. مۇندا ەندى قالۋعا بولمايدى.

— سەنىڭ تىلەگىڭ مەن ۇشىن زاڭ! — دەدى بەش تازالاۋشى. — كەرەك دەسەڭ قازىر كەتەيك. سەنى اسراۋعا مەنىڭ تابىسىم جەتەدى!

— تەك ميناۋ ستولدان ىمىر تۇسسەك ەكەن! — دەدى قىز. — وسى جەردەن قارامىزدى باتىرماينشا كوڭىلىم كونىشمەيدى.

بەش تازالاۋشى وعان باسۋ ايتىپ، ستولدان قالاي تۇسۋ كەرەك ەكەنن، قاي جەرگە اياعىن قالاي سالۋ قاجەت ەكەنن تۇسىندىردى. ونىڭ باسپالداغىنىڭ دا پايداسى از بولعان جوق؛ ايتەۋىر، امان — ەسەن وزدەرى جەرگە تۇستى. ىبىراق جەرگە تۇسىپ، ەسكى كەبەجەگە كوز جىبەرگەن كەزدە، ولار جوعارىدان قىم — قۇبت اىمىر — سابىردى كوردى. ويۇ سالىنغان ەلىكتەر بۇتاق مۇپىزدى باستارىن ولگەنشە سوزىپ، جان — جاققارىنا قارايدى، ال وبەر — ۇنتەر — گەنەرال — آدمىرال — سەرچانت — ەشكى اياق كووكە سەكىرىپ، كارى حانزۇعا:

— قاشتى! قاشتى! — دەپ ايعايللايدى.

قاشقىندار قورقىپ كەتىپ، تەرەزەنىڭ الدىندا، ەدەندە تۇرغان كىشىكەنە ساندىقشانىڭ شىنە زىپ بەردى.

ساندىقشانىڭ شىنەدە تولىق ەمەس ۇش — تورت ويىن كارتاسى جانە ويىنشىق ئەاترى بار ەكەن؛ تار ساندىقشانىڭ شىنە، ايتەۋىر، تىمىزداپ ورنالاستىرىپتى، ساحنادا ويىن كورسەتىلىپ جاتىر. قىيىقتىڭ، تۇپەنىڭ، شىبىننىڭ، شىتىردىڭ جانە قارغانىڭ ماتكەلەرى قولدارىندا قىزعالداقتارىن جەلپىپ قويىپ، ەك الدىڭعى قاتاردا وتىر. ولاردىڭ ارتىندا

بالتالار تۇرەگەپ تۇر جانە دال كارتادا اعداي ۇستىندە بىرەۋ، استىندا بىرەۋ - ەكى - ەكىدەن باستارى بار. پىيسا ايرىلسۇعا ماجبۇر بولعان ەكى عاشىقتىڭ قايعى - قاسىرەتى تۇزالى ەكىن. باقتاشى قىز ۇز باستارىنداى وقىعانى كورىپ جىلاپ جىبەردى.

— جوق، مەن مىناعان شىداپ تۇرا المايمىن! — دەدى ول پەش تازالاۋشىعا. — كەتەيك بۇل جەردەن.

ولار دەنگە تۇسكەندە ويانىپ العان كارى حانزۇ شىندەكى قورعاسىن شارىگى شىلدىرلاپ، ەكى جاققا كەزەك - كەزەك برعالىپ بۇلارعا قاراپ تۇرەكەن.

— ويىباي، كارى حانزۇ قۇپ كەلە جاتىر، — دەپ ايعاي سالعان باقتاشى قىز امالى قۇرىپ ۇزىنىڭ فارفور تىزەسىنە سىلىق ەتىپ قۇلاي كەتتى.

— توقتا، ماعان بىر وي كەلدى! — دەدى پەش تازالاۋشى. — كوردىڭ بە، اناۋ بۇرشاقتا جۇپار ۇيىستى شوپىتەر مەن گۇلدەر سالىنعان ۇلكەن قۇتى تۇر! سوعان كىرىپ الايمىق! گۇلدەردىڭ قاق ورتاسىندا جاتامىز، ال ەگەر كارى حانزۇ كەلسە، كوزىنە تۇز شاشىپ جىبەرەمىز.

— جوق، بولمايدى! — دەدى باقتاشى قىز. — مەن بىلەمىن ولاردى. كارى حانزۇ بىر كەزدە وسى قۇتىمەن نەكەگە وتىرعان، ونداي جاعدايدا ولار بىرىن - بىرى ساتىپايدى! جوق، بىزگە دۇنيەنى كەزىپ، باس اۋعان جاققا قاشىپ كەتكەننەن باسقا ەشتەڭە قالعان جوق.

— قانداي قىيىندىقتا دا مەنىمەن بىرگە بولۇعا شىدامىڭ جەتە مە؟ — دەپ سۇرادى پەش تازالاۋشى. — ەلەمنىڭ وسىنىشا كەڭ ەكەنمەن ەسكەردىڭ بە؟ جانە وسىدان كەيىن بىزگە قايتىپ وراۋعا بولمايتىنسىن ويلادىڭ با؟

— ەيا، ەيا، — دەدى باقتاشى قىز.

پەش تازالاۋشى قىزغا تەسلى قاراپ تۇردى دا:

— مەنىڭ جۈرەر جولىم پەشتىڭ قۇبىرىمەن وتەدى، — دەدى. — ماعان ەرىپ قۇبىردىڭ شىم - شىتىرىق قۇبىرىمەن بىرگە ۈرمەلەۋگە شىدامىڭ جەتەر مە ەكەن؟ ۇندا ەبىر كىرگەن سولڭ نە سىتەۋ كەرەگىن جاقسى بىلەمىن! ەبىز ەشكىمنىڭ قولى جەتپەيتىن جەرگە كىرىپ الامىز! ەڭ جوعارىسىندا تەسك بار، سول تەسكىتەن سىرتقا شىعۇعا بولادى!

ول باقتاشى قىزدى پەشتىڭ اۋزىنا الپ كەلدى.

— قانداي قاپ - قارا! — دەدى قىز، ەبىراق سوندا دا مۇنىڭ سوڭمىنان ەرىپ، پەشتىڭ تاستاي قاراغى قۇبىرىنىڭ شىنە ەندى.

— مىنەكى، قۇبىردىڭ شىنە دە كىردىك! — دەدى پەشىشى. — قاراشى، قاراشى! ەدال توبەمىزدە ەبىر جۇلدىز جارقىراپ تۇر!

شىنىندا دا توبەدەن بۇلارغا جول كورسەتىپ، ەبىر جۇلدىز جارقىراپ تۇردى. ەندى ولار تەك ۈرمەلەي بەردى، ۈرمەلەي بەردى. بارغان سايىن ىلگەرى باسۇ قىيامەت بولدى. ەبىراق پەشىشى باقتاشى قىزدى ۇنەمى دەمەپ، فارفور اياقتارىن قاي جەرگە تىرەپ، قالاي باسۇ كەرەك ەكەنن كورسەتىپ وتىردى. اقىرى ەكەۋى قۇبىردىڭ ەرنەۋىنە شىعبىپ وتىرىپ دەم الدى — ۈزدەرى ابدەن قالجىرعان جانە قالجىرايتىن دا جوندەرى بار!

اسپاندا جىپىرلاغان جۇلدىزدار، ال جەردە، — جىپىرلاغان ۇيلەردىڭ توبەلەرى. مىناداي بىيىكتەن توڭىرەكتىڭ ەبارى شەتسىز - شەكسىز كەڭىستىككە اينالدى. بەيشارا قىز الەم ۈسىنداي شەكسىز بولار دەپ ۈيلاماعان ەدى. ول پەشىشىنىڭ يىمىنا باسنى سۇيەدى دە، جىلاپ قويا بەردى؛ كوزىنەن اققان جاس كەۋدەسىنە قۇيىلىپ، بەلىندەگى التىن بوياۋدى جۇىپ كەتتى.

— جوق، ميناۋ شەكتەن تىس! — دەدى ول. — مەن بۇعان شىداي المايمىن. الم وتە
ۈلكەن. شىركىن - اي، ايناستىنداعى ستولعا قايتىپ بارار ما ەدى! قايتىپ بارمايىنشا
كوڭلىم كونىشىر ەمەس! مەن سەنىڭ سوڭىڭنان ەرگەندە قايدا اپاراسىڭ دەگەم جوق. ەندى
سەن مەنى شىن سۇيسەڭ، بۇرىنقى ورنىما قايتا اپار!
پەش تازالاۋشى ونى رايىنان قايتارماق بولسىپ، كارى حانزۇ مەن وبەر - ۋنتەر - گەنەرال -
ادميرال - سەرجانت - ەشكى اياقتى ەسنە سالسىپ ەدى، بىراق ول ايتقانغا كونبەدى، تەك
ەڭىرەگەن كۇيى سۇيىكتى سەرىگىن قۇشاقىتاپ سۇيە بەردى. نە سىتەۋ كەرەك؟
بەكەر بولسا دا، كونۇگە تۇرا كەلدى.

ولار ەندى قۇبىردىڭ بويىمەن قايتا تۇستى: بۇل وڭاي بولعان جوق! قاراڭغى پەشتىڭ
شىنە كەلگەن كەزدە ولار سىرتتا بولمە شىندە نە بولسىپ جاتقاندىن ەستۇ ۇشىن، ەسىكتىڭ
تۇسىنا كەلىپ، ۇنىسىز تىڭ تىڭدادى. بوتەن دىبىس بولماعان سوڭ، ولار سىرتقا شىقتى. اھ!
ەدەندە كارى حانزۇدىڭ سىنىعى شاشىلىپ جاتىر: بۇلاردىڭ سوڭىنان قۇام دەپ، ستولدىن
قۇلاپ، ۇشكە بولسىنىپتى: ارقاسى ومىرىلىپ بىر جاققا، باسى جۇلىنىپ ەكىنىشى جاققا
كەتكەن. وبەر - ۋنتەر - گەنەرال - ادميرال - سەرجانت - ەشكى اياق ەندى نە سىتەۋ كەرەك
دەگەندەي ويىعا باتىپ، بۇرىنقىش ۇز ورنىندا تۇر.

— سۇمدىق - اي! — دەپ اھ ۇردى باقتاشى قىزى. — كارى اتاي بىت - شىت بولسىپ سىنىپ
قالىپتى، بىزدىڭ كىنامىز عوي بۇرى دە! اھ، مەن بۇعان شىداي الماسىپىن!
بايقۇس قىز كىپ - كىشكەنتاي ساۋساقىتارىن سىندىرا ۇقالاپ، جانىن قوپارعا جەر تاپپادى.
— جوندەۋگە بولادى مۇنى! — دەدى پەش تازالاۋشى. — قاتىرىپ جوندەۋگە بولادى! — تەك
ۋايمىداماشى! الدىمەن ارقاسىن جەلىمدەپ، سوسىن قارا قۇسىنان جاماۋمەن جاقسىلاپ

شەگەندەپ تاستاعاننان كەيىن، قايتادان چاپ - جاڭا بولسپ شەئا كەلەدى، كورەسەڭ، ەلى
نالاي قورلىقتى كورسەتەدى بىزگە!

- راس پا؟ - دەدى باقتاشى قىز.

ەكەۋى ورمەلەپ ستولغا شەمبەپ، بۇرىنقى ورىندارىنا قايتا تۇردى.

- قالاي جەردىڭ تۇبىنە كەتكەنبىز! - دەدى بەش تازالاۋشى. - جان سالىپ كىرىسەڭ

بولدى ەكەن عوي!

- تەك اتايدى جوندەپ بەرسە ەكەن! - دەدى باقتاشى قىز. - الە ول وتە قىمباتقا تۇسە

مە؟

اقىرى اتاسى دا جوندەلدى: سىنغان ارقاسىن جەلىمدەپ، مويىنىن جاماۋمەن جاقسىلاپ
شەگەندەپ تاستاپ ەدى، چاپ - جاڭا بولسپ شەئا كەلدى، تەك بۇرىنغىشا باسىن يىزەي
المایدى.

- سىز ۇزىڭىز سىنغاننان بەرى تىم كوككە قاراپ مەنمەنسىپ كەتتىڭىز عوي، - دەدى
وعان وبەر - ۇنتەر - گەنەرال - ادمىرال - سەرجانت - ەشكى اياق. - مەنمەشە، بۇل ارادا
مەنمەنسى قويا تىنداي تۇك تە جوق! ال ەندى ماعان باقتاشى قىزدى بەرە مە، جوق پا؟

بەش تازالاۋشى مەن باقتاشى قىز كارى حانزۇغا جالبارىنا قارادى، ويتكەنى ول باسىن يىزەپ
قويا ما دەپ قورىقتى، ەبىراق باسىن يىزەي المادى جانە باسىن يىزەي المايتىننىن مويىنداعىسى
دا كەلمەدى، جۇرتتىڭ بارىنە جەلكەمدە جاماۋىم بار ەدى دەپ جانۇ كىمگە جاقسى دەيسەڭ!
سويتىپ، قوس جۇباي بۇرىنغىشا بىرىمەن - ەبىرى قاتار تۇرىپ قالا بەردى. اتايدىڭ
جەلكەسىندەگى جاماۋغا تاۋبە قىلىپ، باقتاشى قىز بەن بەش تازالاۋشى قاشان سىنىپ
قالغانغا دەيىن، ەبىرىن - ەبىرى سۇيىپ وتتى.

تەبەن پىنە

ەرتەدە *بىر تەبەن يىنە *ومىر *سۈرپىتى ، ول *وزىن *جىپ - جىڭشىكە قىلدىرىقتايمىن دەپ ەسەپتەپ ، شەبەر تىگىنىشلەر عانا پايدالاناتىن تىگىن يىنە سانايدى ەكەن .

— *اي ، بايقاڭدار ، مەنى مەقتاپ ۇستاڭدار! — دەدى ول بىردە *وزىن قوراپتان سۈرىپ الىپ جاتقان ساۋساققارعا . — مەنى جەرگە *تۈسىرىپ الا كورمەڭدەر! ەدەنگە تۈسسەم ، جامان ايتپاي جاقسى جوق ، جوعالىپ قالارمىن: ويتكەنى مەن قىلدىرىقتاي عانامىن عوي!

— وي ، *پالى - اي! — دەپ ساۋساققار ونى مەقنىنان قاپسىرا قىستى .

— مىنە ، كوردىڭدەر مە ، مەن *بىر توپ نوكرىمەن كەلمەن ، — دەدى تەبەن ، *سويتتى دە سوڭىنان سالا قولاش *جىپ ىلەستىرىپ شىقتى ، تەك *جىپتىڭ ۇشى تۈپىلمەگەن ەدى .

ساۋساققار تەبەندى اپارىپ اس پىسىرۋشى ايلدىڭ تۈپلىنە قادادى ، تۈپلىدىڭ بىلعارسى ايرىلىپ كەتكەن ەدى ، ەندى سول جىرىمىقتى جاماۋ قاجەت بولاتىن .

— ويپىرماي ، نەتكەن لاس جۇمىس ەدى بۇل! — دەپ قاپالاندى تەبەن . *سىرا ، مەن بۇعان شىداي الماسپىن! سىنىپ قالارمىن! مەن سىنىپ قالارمىن!

سونى ايتۋى - اق مۇڭ ەكەن ، شىنىندا دا شىرت ەتىپ كوزى سىندى دا قالدى .

— مەن سەندەرگە ايتپاپ پا ەدىم! — دەپ كۈيىندى ول . — مۇنداي جۇمىس ۇشەن مەن وتە نازىك ەمەسپىن بە؟

” ەندى بۇل تۈككە دە جارامايتىن بولدى “ ، — دەپ ويلادى ساۋساققار: ويتكەنمەن ولارعا تەبەندى مەقتاپ ۇستاۋعا تۇرا كەلدى . اس پىسىرۋشى ايل تەبەننىڭ سىنعان باسنا سۈرگىش تامىزدى دا باسنا جامىلاتىن ورامالعا شانىشىپ الدى .

— مەن، مەن ەندى تۇيرەۋىش بوپ شىقتىم! — دەپ *بوستى تەبەن. مەن *وزىمنىڭ ولمەيتىنىمدى بىلگەنمەن: نەگىزىڭ جاقسى بولسا ساغان دالادا قالىپ نە بوپتى، *تايسىرى. سونى ايتتى دا، ول *وز - وزىنەن شەك - سىلەسى قاتا كۆلدى، تەبەننىڭ قالاى كۆلگەننەن شەككە دە كورگەن ەمەس قوي. ول ماڭغازسنا، *دال *بىر كۆيمەدە وتىرعانداى - اق ورامالعا ورنىغىپ الىپ جان - جاعىنا تاكاپپارلانا قاراۋمەن بولدى.

— سۇراۋعا رۇقسات ەتىڭىزشى، *سىز التىننان جاسالغان ەمەسىز بە؟ — دەپ *تىل قاتتى ول، كورشى تۇرعان تۇيرەۋىشكە. — *سىز سونداى سۆيكىمدىسىز، *سىزدىڭ *وز باسىڭىز بار... *بىراق وتە كىشكەنتاي ەكەن. ونى ۇلكەيتۈگە تىرىسىپ كورىڭىز، ايتپەسە كىم كورىنگەنگە سۆزگىشتەن باس جاساي بەرۋگە بولمايدى عوي.

سونى ايتىپ تەبەننىڭ سىرەسە قالغانى سونداى، ورامالدىن ۇشىپ *تۇسىپ، اس پىسىرۋىشى ايەل جۇنىدى قۇيىپ جاتقان ىدىسقا *بىر - اق سەكىردى.

— مەن سۇعا *جۇزىپ ساپارعا اتتاندىم! — دەپ ايعاي سالدى تەبەن.
— تەك جوعالىپ قالا كورەسەم ەكەن.

ول جوعالدى دا.

— مەن قىلدىرىقتايمىن، مەن بۇل دۇنيە *ۇشىن جارالعام جوق، — دەدى تەبەن، كوشەدەگى سۇاغلاردا جاتىپ. — *بىراق مەن *وز باعامدى *وزىم بىلەمىن، مەنىڭ جانىما مايداى جاعاتىنى وسى، مەيلى، كولدەنەڭ جۇرت نە دەسە ول دەسەن!

سونىمەن تەبەن يەنە *وزىن باياغىسىنداى *تىپ - تىك ۇستادى، ەڭسەسىن تۇسىرگەن جوق.

ونىڭ ۇستىنەن نە قالىپ وتپەدى دەيسىڭ: جاڭقالار، سابان، گازەت قىقىمدارى...